

MARIAREN

BIRJINTASUN- ZIÑA?

Teologilariak geienetan Maria'ren aberastasun-koroia osatzean pitxirik ederrenetakoetan ezartzen dute Kristo'ren Amak Jaunari aurtzarotik egindako bere birjintasunaren eskeintza. Izan ere itxuraz ala bear lukeala dirudi, gizasemearen bi-tartekotasunik gabe Jainko-Gizona argitara eman be- arko bazuen. Jaunak bere gauzak alik bidezkoen eta egokien egiten baiditu. Ebanjelioak-berak ere la- gun zuten orain arte onela pentsatzen zutenak.

Orain ordea gauzak sakonki aztertuaz, or- duko oitura, idazti, lege eta abar erabilli ondoren, Ama Birjiñaren birjintasun-ziñ ori ez omen da iñun- dik ere azaltzen ezta ebanjelioetan ere. Nunbaitetik artuta exegesilari berri oien arrazoiak banaka es- keintzen ditut. Irakurleak jakingo du nora jo, o- raingo berriekin edo leenagokoak siñistuarazi ziz- kiguten dotriña errexekin.

... "Virgini desponsatae viro"(Luc., 1,27)

Errenkada batzuk aurrerago ebanjelio- zati onetxek Maria'ren kezkek aingeruaren berriari, azaltzen dizkigu: "Quomodo fiet istud..." (Luc., 1,34) Itz oiek eta "Virgini" onek eusten dute geienik Ma- riaren birjintasun-ziña teologilarien iritzian. Versikulo biak aztertuko ditugu aldi artako oitura legeen argitan.

San Lukas'ek bere ebanjelioa gerkeraz idatzi zigun. Latiñez "Virgini" dion itza gerkeraz Lukas'ek "Parthenos" ipiñi zuan. Beraz "Parthenos" orren esan-naia jakin nai badezagu, antziñetako li- buruetan dago oso argi itz orrek bi adigai dituala

eberkerara aldatzean: "alma" ta "betula"; bi eber-
-itz auek gerkeran itz bakar ontan esaten dira:
"Parthenos".

Eberkeraz ordea "alma" ta "betula",
"Parthenos"-en batzen diran itz oien adigaiak ezti-
ra ain berdiñak. "Alma"-k esan nai du: "ezkondu au-
rretiko neskatxa gaztea". "Betula" esatean ordea,
"birjintasuna", gorputzaren garbitasun ori adieraz-
ten dugu.

Esanarekin argi dago, San Lukas'en "Par-
thenos" arek sentido bi gorde litzazkela.- Ebanjeli-
o-egilleak zer esan nai zuen? "Alma" edo "betula"?
Orain arte exegesilariak "betula" artu dute beren
teoriak jasotzean; zer dala-ta ordea?- Guk guretzat
San Lukas'ek "alma" ziola nai badegu esan bearrik
eztago antziña-zaleen oiñarria lurrera datorrela.

...eta artu al dezakegu "Parthenos" itza
"alma" adieraziz?- Aldi artako oituren jakiteak
galdera oni baiezkoa erantzutera eragiten nau ni
beintzat.

Oiturak.- Maria bizi zaneko garaian bir-
jintasuna etzan gaur guk kristau-begiz ikusten de-
gun birtute zoragarria. Ez da iñundik ere agiri a-
ro artako neskatxak Jaunari eskeintza ori egin oi
ziotenik. Gurasoak neskatxa bein amaika-amabi urte
ezkontzerako prest euki bear zuten, guraso lotsaga-
rritzat artuko baitzituzteken bestela ezagunak; au-
xe izan ere zan erriaren kontrako pekaturik astune-
netakoa.

Garai artako rabinoen erakusaldieri begi-
radatxo bat ematen badiezu, bereala ipintzen dizki-
zute nun nai agirian oitura-lege auek.

Eztai-oiturak ere zerbait argituko dizki-
gute ebanjelioaren itzak.- Eztaiak bi aldiz zituz-
ten, ondo bereziak bata besteagandik.

Amaika urtez neskatxa mutil gazteari es-
keintzen zitzaion; "eskeintz"-garaia urte betekoa
zan. Garai ontan neskatxa mutillarena zan senar-e-
mazte bezela; etzuten ordea senar-emazteen aragi-
baimenik urte ori igaro ondoren neskatxa mutillaren
etxera etorriko zan egunera arte. Ontan bakarrik oi
ziran senar-emaztegai "eskeintz"-aroan. Beste guzi-
tan senar-emazteen eginbearrak zituzten; onela, bi-
etakon bat ilko balitz bestea alargun litzake; bes-
teren batekin balijoa bata edo bestea, ezkondu on-

dorengoak egiña beziñ astuna izango litzake pekatua.

Arau ontan biak bata eta bestea eztaiegunetarako gertu bear ziran, "birjintasuna" batez ere ardurarik aundienaz gordeaz; eztaigauan lenen goz urratuko zan birjintasuna.

Ondo bereziak daude juduen ezkontz-oituratan bi aldi ok: eskeintza-eztaiak. Eskeintzak oraingo senar-emaztegai izateak baiño askoz ere indar gelago zuen, ez ordea senar-emazte izateak beste.

Ebanjelioak dionagatik Maria oitura kontuan artu ezkeru "eskeintz"-aroen arkitzen zan artean Jose'kin. Ona emen Mateo'ren itzak:

"Cum esset desponsata Maria Joseph, antequam convenirent, inventa est in utero habens de Spiritu Sancto" (Mat., 1,18).

Euskerara nik orduko oiturak aitatu ondoren, onela itzuliko nituzke itz oiek:

"Maria Jose'ri eskeiñita zegoala eztaiaurretik aurdun azaldu zan...".

Mateo'k nunbait Lukas'ek baiño zeatzago ezagutu zitun orduko juduen oiturak. Itz oietan dauzkagu ondo bereiztuak ango eskeintz-eztaiak.

Lukas'en ebanjelioak dakarzkigu zerbait naasiagoak gauzak, baiño argi egingo degu.

"Missus est angelus ad Virginem desponsatam viro" (Luk., 1,27).

Ez ditu bereizten eztaia ta eskeintza. Itxuraz grezitarrak etzekian ondo Israel'go berri.- Nola liteke ordea Jose ta Maria ezkonduak izatea garai artan, eta egun aietan Lukas'ek aurreratxoago dionez Maria bakarrik bere lengusu Isabel'eri ikustaldia egitera joatea...?

Ebanjelio ontan aurrera jarraituaz aingeruak ekarri dion berri ona entzun ondoren Maria'k kezka au ipintzen dio: "Quomodo fiet istud quoniam virum non cognosco?" (Luk., 1,34) "Nola liteke ordea au, gizonezkorik ezpaidut ezagutzen?"-

Aingeruaren itzak, egun aietan gertatu bearke zan misterio zoragarri baten berri zekarten. Alako misterioaren aunditasunak, eta bera "eskeintz" aroan gertatzeak ikaratu zuten nunbait zeoro Maria. "Quomodo fiet istud"...

Itz auek ikusiko dituzute beti Maria ren birjintasun-ziña erakusten dutenen argumentu, Maria gan birjintasun-z'ñ orrek Jaunaren Ama izan naiak baiño indar geiago balu bezela.

Oiturak ikusi ondoren ordea ba-litekeena-tzat artu dezakegu, Maria aingerua etorri zitzationean "eskeintz"-arogan, laister Jose ren etxera etortzekotan arkitzen zala.

**Imanol Unzurrunzaga
prantziskotarra.**